No. 895 Zaterdag 23 Februari 1901. 18de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Fr. Wilhelmus Gregorius Willems

VAN DE ORDE DER PREDIKHEEREN

Provic. Apostolicus van het Vicariaat van Curacao

Aan zijn Geloofsgenooten

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Ingevolge eener vereerende opdracht van Z. D. H. Mgr. J. J. A. Van Baars, onzen hoogvereerden en veelgeliefden Bisschop, richten wij in zijnen naam het woord tot U, B. G. bij de opening van den H. Vastentijd.

Overtuigd, dat de H. Godsdienst, dien gij belijdt, overdierbaar is aan uwe harten, als een onschatbare gave des Hemels, willen wij U met dit schrijven bevestigen en versterken in deze schoone gevoelens, opdat zij overvloedige vruchten van zaligheid voortbrengen in Uwe onsterfelijke zielen, door een stipt en volijverig naleven van alle voorschriften van dienzelfden heiligen Katholieken Godsdienst, die van af zijn ontstaan tot op onze dagen, evenals Zijn Goddelijke Stichter, het voorwerp van den haat en bespotting is geweest van bevooroordeelde en verblinde lieden, [illegible] Vaderen, te midden van allerlei verdrukking, standvastig en trouw hebben beleden en als hun beste erfdeel aan ons, hunne kinderen, hebben nagelaten, tot een onderpand van de eeuwige gelukzaligheid, waarheen zij ons zijn voorgegaan.

In Zijn gesprek met de Samaritaansche vrouw bij de Jacobsbron zeide Jezus: *De ure komt en is nu daar, dat de ware aanbidders den Vader aanbidden zullen in geest en waarheid.* (1)

Zietdaar, B. G., woorden van wijsheid en leven, maar die, misvat en misduid, helaas! zoo dikwijls worden misbruikt om den doodsteek te geven aan allen uitwendigen eeredienst en tot de dwaasheid te verlokken van een godsdienst op eigen gezag welke alle uiterlijke plechtigheden verwerpt en verbant.

God is een geest en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. (2) Wel verre van met deze woorden den uitwendigen eeredienst te veroordeelen en te verbieden — de instelling der H. Sacramenten wederlegt reeds zulk een onchristelijk wanbegrip — leert ons de Goddelijke Meester daarmede slechts, dat de uitwendige hulde en aanbidding, aan God gebracht, dan alleen *ware* eeredienst is, als zij tot grondslag heeft inwendige vereering, dan alleen God, die een geest is, waardig, als zij verlevendigd en bezield wordt door den geest, die, verlicht door het geloof, opgevoerd door de hoop en gelouterd door de liefde, zich in de uitwendige handeling openbaart.

Wat wij ook uiterlijk verrichten om Gode de eere en glorie te geven, welke Hem van Zijne schepselen toekomt; door welke lichamelijke handeling wij ook onze kleinheid, onze nietigheid, onze volstrekte afhankelijkheid van onzen Schepper te kennen geven; hoezeer wij ons uiterlijk ook inspannen om Zijn grootheid, goedheid, wijsheid, almacht en alle Goddelijke volmaaktheden te loven, te prijzen en te verheffen, dat alles heeft niet de minste waarde, als wij daarbij niet opgewekt, geleid en bestuurd worden door een geest van kinderlijke vroomheid, oprechte godsvrucht, waarachtig godsdienstig gevoel.

Geest en waarheid behooren derhalve het wezen en de grondslag te vormen van alle godsdienstige handelingen. Zonder geest en waarheid is iedere godsdienstoefening een ijdel spel, een nuttelooze vertooning, een dood lichaam. Dat is de algemeene waarheid, welke de Goddelijke Leeraar ons in Zijn gesprek met de Samaritaansche heeft verkondigd en welke wij bij alle godsdienstige verrichtingen behooren toe te passen.

Deze Goddelijke leer sluit evenwel de uitwendige Godsvereering in 't geheel niet uit. Integendeel, zij veronderstelt dit. Immers God kan zich zelf niet tegenspreken. Maar dezelfde God, die tot ons gesproken heeft door Zijn eenigen Zoon, heeft ons met ziel en lichaam geschapen tot Zijn eigen glorie en verheerlijking. Of is niet alles wat wij zijn en wat wij hebben van God en door God en om God? Maar dan moet niet alleen de geest maar ook de stof, niet alleen de ziel maar ook het lichaam, de geheele mensch aan zijn Schepper en Opperheer de schatting brengen der verplichte hulde en aanbidding. Zoo volgt dan die noodzakelijkheid van den uitwendigen eeredienst uit den aard zelf van ons wezen. De gevoelens van eerbied jegens de Goddelijke Majesteit; van onze algeheele afhankelijkheid van onzen Schepper; van dankbaarheid voor Zijn ontelbare weldaden en gunstbewijzen; van onderworpenheid en gehoorzaamheid aan Zijn aanbiddelijken wil, van bewondering en blijdschap over de grootsche werken Zijner almacht, wijsheid en liefde, al deze heilige gevoelens, die ons binnenste behooren te vervullen, zij moeten geopenbaard worden door zichtbare teekenen en uiterlijke blijken, opdat ziel en lichaam Gode de verschuldigde eer bewijzen. Niet alsof God behoefte zou hebben aan onze huldeblijken. Verre van dien. Hij blijft in alle eeuwigheid, wat Hij is van alle eeuwigheid, volmaakt gelukkig in Zich zelven. Maar in staat Hem te kennen en het doel te kennen, waartoe Hij ons schiep: Zijn eigen glorie en verheerlijking, zijn wij als redelijke schepselen verplicht dat doel met onzen vrijen wil te begeeren, na te streven en zooveel in ons is te verwezenlijken. Dien plicht nu volbrengen wij volgens den eisch van ons samengesteld wezen, slechts door het levend geheel van inwendige en uitwendige Godsvereering.

Krachtig wordt deze leer gesteund door de eindbestemming des lichaams, welke wij uit de Goddelijke Openbaring met zekerheid kennen. Onze lichamen zullen eenmaal opstaan uit het graf en vernieuwd en verheerlijkt, wederom vereenigd met onze gezaligde zielen, de aanschouwing van het Goddelijk Wezen in alle eeuwigheid genieten.

Leeft in ons allen niet dezelfde vaste hoop, welke den heiligen Man Job deed uitroepen: *Ik weet dat mijn Verlosser leeft en op den jongsten dag zal ik verrijzen uit de aarde en wederom zal mijn vel mij bekleeden en in mijn vleesch zal ik God mijn Verlosser aanschouwen.* (3) Welnu dan, behoort dit lichaam reeds niet in den tijd deel te nemen aan de aanbidding en verheerlijking van God, zijn laatste en hoogste Doel? Behoort het zich aldus niet voor te bereiden tot den heerlijken geluksstaat, waartoe het bestemd is en waarin alles juicht en jubelt en glorie zingt den Eeuwige ter eere? Wanneer dan ook de Christen zich boven de wereld en haar vergankelijkheden verheft tot zijn algoeden en alwijzen Schepper, dan richten zich de oogen als van zelven naar boven en bij de overdenking zijner eigen zwakheid en ellende Gods hulp en bijstand afsmeekende, buigt hij zich tot in het stof ter neder.

De geschiedenis der menschheid waarmerkt evenzeer den uitwendigen eeredienst als een eisch der natuur. Alle volkeren, van de oudste tijden aan, geven ten deze eenparig getuigenis. Waar zij offers plengden, tempels stichtten, wierook brandden en met allerlei plechtigheden hun godsdienstfeesten opluisterden, daar gehoorzaamden zij aan den drang eener zelfde natuur, die, hoe verbasterd en bedorven, haar wezensaard nimmer geheel verloochenen kan. Gij weet ook dat de eerste Christenen zich niet tot inwendige Godsvereering hebben bepaald, maar volgens den eisch der gevaarlijke tijden in geheime bijeenkomsten de mysteriën van ons Heilig Geloof vierden met uiterlijke plechtigheden, welke in den loop der tijden tot vollen bloei en ontwikkeling zijn gekomen onder de hoede der H. Kerk die door haar Stichter altijd wordt bijgestaan. En hun openbare getuigenissen voor de rechtbanken der verblinde heidenen, in het aangezicht van onmenschelijke folteringen en harden dood, het waren immers evenvele uiterlijke blijken van geloof, hoop en liefde in hun binnenste; evenvele zichtbare offeranden; een verheven uitwendige eeredienst, die in zekere mate herleeft en wordt voortgezet, zoo dikwijls de beeltenissen of relikwieën dier heldhaftige martelaren in een vroom Christenhart gelijksoortige gevoelens wekken, als zij aan den dag legden.

Trouwens het onderlinge verband tusschen de menschen op hetwelk huisgezin en maatschappij berusten, eischt met kracht en klem de verbinding van in- en uitwendigen eeredienst. De vreeze Gods is het beginsel en de eenige hechte grondslag van alle deugd. De verlangens en strevingen, in onze dagen maar al te duidelijk geopenbaard, door sommige diep te beklagen menschen, die geheel en al van de vreeze Gods zijn afgeweken, moeten ieder nadenkend man de oogen openen voor de ontzettende instorting waarmede huisgezin en staat bedreigd worden, als hun bestanddeelen niet langer verbonden en vereenigd blijven door het krachtigste aller cementen, de vreeze Gods. Onderdanigheid, gehoorzaamheid, eerbied voor wet en gezag, reinheid van zeden, waarheidsliefde, eerlijkheid en trouw, rechtvaardigheid, in één woord, alle maatschappelijke deugden waggelen en vallen, als zij niet langer steunen op het besef van verantwoordelijkheid aan een alziend en alwetend Rechter, die het goede loont en het kwade straft. Het is dus voor het algemeen welzijn alles aan gelegen, dat de burgers van den staat, de leden van het huisgezin, elkander door wederzijdsche voorbeelden gedurig opwekken en aansporen tot de aanbidding en vereering van den Allerhoogste.

Hoe treffend zijn hier de woorden van Jezus Christus van toepassing: *Men ontsteekt geen licht en plaatst het onder de korenmaat, maar op den kandelaar, opdat het voor allen schijne, die in het huis zijn. Aldus schijne uw licht voor de menschen, opdat zij uwe goede werken zien en uwen Vader verheerlijken die in den Hemel is.* (4). Reeds de natuurlijke rede, B. G., kan den mensch opvoeren tot eenige kennis van den Schepper. Maar in den Christen bereikt deze kennis van God de hoogste volkomenheid, welke op deze aarde mogelijk is, doordien zijn geest verlicht wordt door de verhevene waarheden welke ons zijn geopenbaard door den aanbiddelijken Zoon Gods, het Licht der wereld en welke ons ongeschonden worden overgeleverd door Zijne Kerk, die niet kan dwalen in hetgeen zij ons te gelooven voorhoudt en beveelt te onderhouden. Dat wijdstralende licht in ons binnenste mogen wij niet onder de korenmaat verborgen houden. Wij moeten het laten schijnen voor alle menschen. Dat gebiedt ons de Heiland, dat leert ons de H. Kerk, dat eischt de aard van ons wezen, dat gebiedt het welbegrepen belang van staat, maatschappij en huisgezin. Derhalve behooren wij openlijk blijk te geven van de inwendige godsdienstige gevoelens ons met het Geloof ingestort, door de hoop telkens in ons opgewekt en door de liefde gedurig vernieuwd en versterkt. Dit nu geschiedt op de meest doelmatige wijze door den uitwendigen eeredienst.

Inwendige godsvereering en uitwendige eeredienst behooren derhalve, innig verbonden, een levend geheel te vormen, gelijk de geestelijke ziel en het stoffelijk lichaam door den Schepper zijn vereenigd tot een levend mensch of gelijk de onzichtbare genade met het zinnelijk waarneembare teeken zijn verbonden tot een levendmakend Sacrament.

Gij dan, B. G., bezit de aanbidding in geest en waarheid in den heiligen Katholieken Godsdienst, die den in- en uitwendigen eeredienst tot zulk een wonderschoon en harmonisch geheel vereenigt, waarvan Jezus Christus, onze eenige Middelaar en Hoogepriester bij God, het middenpunt is. Ja, het onuitwischbaar merkteeken van Doopsel en Vormsel zal u op den jongsten dag aan Hemel en aarde doen kennen, als degenen, die geroepen zijt om zulke aanbidders te zijn, als de Vader zoekt. *Ik bid u dan dat*

gij wandelt waardig de roeping, waartoe gij geroepen zijt, in Jezus Christus, die allen die hem gehoorzamen, oorzaak is geworden van eeuwige zaligheid (5) en die tot Zijne Apostelen en hun wettige opvolgers heeft gezegd: *Wie u hoort, hoort Mij; wie u versmaadt versmaadt Mij. En die Mij versmaadt, versmaadt Hem, die Mij gezonden heeft.* (6)

Wandelt derhalve niet in de ijdelheid van eigen zin, *gelijk de heidenen wandelen, die, verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods, door de onkennis, die in hen is, door de verblindheid hunner harten hopeloos geworden, zich zelven overgegeven hebben aan de ongebondenheid tot het bedrijven van alle onreinheid.* (7)

Maar in alles wat de eere Gods en uw eigen eeuwig heil betreft, stelt U volgzaam onder de leiding der onfeilbare Moederkerk en op den dag des gerichts zult gij ondervinden, dat *God getrouw is, door wien gij geroepen zijt tot de gemeenschap van Zijnen Zoon Jezus Christus, onzen Heer* (8). Gedenkt ook tot uwe versterking het stichtelijk voorbeeld van zoovele beroemde belijders van den Katholieken Godsdienst, die, in iedere eeuw, door hun natuurlijke talenten en geestesgaven hebben uitgeblonken in kunsten en wetenschappen, op het gebied van handel en nijverheid, of tot hooge waardigheden in Staat of Leger zijn opgeklommen, maar die, standvastig en trouw, in de nederige onderwerping aan het van God gestelde geestelijk gezag hebben volhard tot het einde toe en aldus Gode in- en uitwendig de eere hebben gegeven die Hem toekomt.

Volhardt Gij, B. G., eveneens in de innerlijke gevoelens van geloof en aanbidding, van kinderlijke vreeze en onderworpenheid, van standvastige hope en vurige liefde jegens de Goddelijke Majesteit en versterkt elkaar in geest en waarheid door een geregelde bijwoning der godsdienstoefeningen en het waardig ontvangen der H. Sacramenten. Zonder het gebed en de H. Sacramenten kunt gij niet beantwoorden aan uwe verheven roeping; zij moeten u levend houden in de gemeenschap van Jezus Christus, door wien gij allen kinderen Gods en erfgenamen des Hemels zijt geworden. Geheel de uitwendige eeredienst van den Katholieken Godsdienst is er op in gericht om door Jezus Christus den Eeuwigen Vader te aanbidden, te danken en te smeeken, maar ook om de ledematen van Jezus geheimzinnig lichaam, de Kerk, overvloedig te doen deelen in de kracht der zaligheid, welke uitgaat van Hem, die de Weg, de Waarheid en het Leven is. Neemt dus zooveel mogelijk volijverig deel aan zijn verheven en verheffende plechtigheden en Jezus Christus, dien gij voor de menschen beleden hebt, zal u belijden voor Zijn Vader, die in de Hemelen is.

Ten slotte bevelen wij U dringend aan, B. G, in uwe vurige gebeden te gedenken Z. H. den Paus, Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin en het Koninklijk Huis, onzen veelgeliefden Bisschop, alle geestelijken en burgelijke Overheden, opdat allen voortdurend ondersteund door Gods genade, de maatschappij tot eeuwig en tijdelijk welzijn van al haar burgers, mogen besturen.

Wat de Vastendispensatie betreft, verleenen wij krachtens machtiging van den Apostolischen Stoel, gegeven den 5en October 1897, de gebruikelijke dispensatiën, u allen vermanende om door gebeden en aalmoezen, overeenkomstig ieders vermogen, de Apostolische gunst te vergoeden.

En zal dit ons schrijven op Zondag, genaamd Quinquagesima in alle kerken en openbare kapellen van het Vicariaat op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven te Curaçao op den feestdag van Maria Lichtmis, 2 Februari 1901.

fr. W. G. WILLEMS,
Provic. Apost.

(1) Joan. IV, 23. (2) Joan. IV, 24, (3) Job XIX 25, 26, 27. (4) Matth. V, 15,16. (5) Eph. IV, 1. Hebr. V. 9. (6) Luc. X, 16. (7) Eph. IV, 17, 18, 19. (8) I Cor. I, 9.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Kerkelijke berichten.

Men schrijft aan het *Centrum* van 24 Januari ll:

Den 11en Januari was het een halve eeuw geleden, dat pastoor TE WELSCHER, thans rustend bij de Eerw. Zusters der Pelgrumstichting te Zevenaar, in de Kathedrale kerk op Curaçao door mgr. Niewind tot priester werd gewijd. Van alle zijden ontving de eenvoudige priester blijken van hulde, o. a. zond mgr. de Aartsbisschop van Utrecht een telegram van gelukwensch.

Woensdag 16 Januari was bepaald ter plechtige viering. In de kapel, met zorg en smaak door de Eerw. Zusters versierd, werd dien dag door den jubilaris het H. Dankoffer opgedragen. Twee oud-Missionnarissen assisteerden: Mgr. B. TH. J. Frederiks als diaken en pastoor P. F. Masker als sub-diaken.

Om de vele verdiensten te erkennen van den ZeerEerw. jubilaris voor de Missie van Curaçao.—veertig jaren heeft Pastoor TE WELSCHER daar gearbeid—was mgr. Van Baars, apost. vicaris dier Missie en titulair-Bisschop van Teuchira, naar Zevenaar gekomen, en woonde met den hoogeerw. Provinciaal der Orde van den H. Dominicus het H. Misoffer bij, gedurende welke H. Handeling de Eerw. Zusters uit de twee gestichten onberispelijk hebben gezongen.

Op verzoek van mgr. Van Baars ontving de ZeerEerw. jubilaris den Pauselijken Zegen; ook al degenen, die de kerkelijke viering hadden bijgewoond.

***

Laatstleden Maandag is hier met de *Prins Frederik Hendrik* van den *K. W. I. M.* aangekomen Z. D. H. Mgr. J. TONTI, Aartsbisschop van Port-au-Prince en Apostolisch Delegaat van Haiti, Sto Domingo en Venezuela, met zijn secretaris den Zeer Eerwaarden Heer GUGLIELMI.

Z. D. H. was Dinsdagmiddag de gast van den Hoogedel Gestrengen Heer Gouverneur en vertrok Woensdag in den namiddag met de *Prins Frederik Hendrik* via Pto Cabello naar Caracas.

Officieele berichten.

De Heer J. HAMELBERG, Postdirecteur en oud-archivaris dezer kolonie, thans met verlof in Nederland, is door den Minister van Koloniën belast met het doen van onderzoekingen betreffende de hollandsche Antillen in de rijksarchieven te Den Haag. In verband hiermede is aan den Heer HAMELBERG een verlofsverlenging van zes maanden toegestaan.

Havennieuws.

Woensdagmorgen is Hr. Ms. *Sommelsdijk* van hier naar Suriname vertrokken, waar zij een geruimen tijd in station zal blijven.

***

Het amerikaansch oorlogsschip *Lancaster* is Dinsdag van hier vertrokken naar New-York, waar het deel zal nemen aan de vloot-manoeuvres ter gelegenheid van het Congres te Washington.

***

Volgens een hier bij de bevrachters ontvangen bericht is het zeilschip *Lockhart*, op reis naar New-York, in ontredderden toestand te Bermuda aangekomen. De geheele bemanning van de *Lockhart* is gered.

Tot het doen van een reis van New-York naar Curaçao is in plaats van de *Lockhart* een ander zeilschip gecharterd.

Posterij.

In verband met de in den laatsten tijd bij de Postdirectie alhier ingekomen klachten betreffende het verloren gaan van brieven naar St. Domingo en ter bevordering van het onderzoek dat zij daaromtrent heeft ingesteld en nog bezig is in te stellen, verzoekt zij aan een ieder dringend, om van eventueele onregelmatigheden, zoo spoedig mogeliik bij haar klachten te willen indienen.

***

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Simon Arboleda, A. Aranguren hijo, J. & A. Capriles, Luisa de Windt, Directeur du Journal La Revista Filatelica, Zenovia de Vinck, J. P. G. Evertsz, Doctor Edmundo Ferretti, Melchor Centeno Graü, Policarfio Heredia, Julio A. Henriquez, Dilia D. Henriquez, Rosita Konket, Dr. J. A. Romeyn, Federico Castro Rodriguez, W. Severijn, G. Waldo Smith c|o Edwards Henriquez & Co. Jorge Uribe y R., D. J. Valencia, William West.

Leger en Marine.

De 1e luit. der inf. L. Schutte keert tegen Juli a. s. van zijn detacheering bij de landmacht op Curaçao naar Nederland terug.

—De 2e-luit A. J. R. Brandt van het 4e reg. inf. te Leiden, wordt gedetacheerd bij de landmacht in West-Indië.

—Hr. Ms. *Zeeland*, komandant de kapt. ter zee H. F. KOUWENBERG, zou 28 Januari ll. naar de West vertrekken en tegen Augustus a. s. weder naar Nederland terugkeeren.

Te Paramaribo zal een gedeelte der equipage van Hr. Ms. *Sommelsdijk* verwisseld worden met die van Hr. Ms. *Zeeland*.

De etat-major van dit pantserdekschip is samengesteld als volgt: kap.-luit. t. z. J. J. Hissing, 1e offic.: luits.

Feuilleton.

Onverzoenlijken.

Lang voor nog de zon haar komst aankondigt, door het spreiden der kleurige doeken, waarover zij straks ter kimme zal rijzen, is het weder bedrijvig in het Boerenlager. Vuurtjes gedroogden koeienmest vlammen op en verlichten de donkere kroeskoppen der neergehurkte kaffers met rooden, fantastischen gloed. Een enkele boy buigt met knieën en handen op den grond en blaast met bolle wangen de vlammetjes en vonkjes tot lekkende en flikkerende tongen. Donkere gestalten op bloote voeten glijden onhoorbaar voort in het wagenlager. Zij dragen water in ijzeren, zwartgebrande keteltjes, die zij op de vuren plaatsen. Straks borrelt en pruttelt het en puffen de stoombelletjes damp als een jongen, die voor het eerst rookt. Dan schudt de kaffer koffie in het woelige en ziedende water en roert de bruine massa met een takje om, in enkele gevallen met een lepel. En weer buigt zich de bruine schaduw met den donker-vermiljoenen lichtschijn, die spelend nu eens gelaat en haardos en dan weer gestalte en handen kleurt, over het keteltje en schenkt er uit in een tinnen kom, om den inhoud daarna weer terug te gieten in het borrelende vocht. Hij brouwt de koffie en brengt ze eindelijk bij zijn baas, die zich uit den kombaars wikkelt en gretig den verwarmenden drank slobbert.

„Allo, kèrels, koffie," galmt de drinker, terwijl zijn voet tegen een rol dekens schopt, waaruit een stem brommend antwoordt en een menschengedaante zich loswerkt.

Enkele Boeren, die geen kaffers op kommando meegenomen hebben, en dus voor zichzelf moeten zorgen, komen, met den kroes gloeienden morgendrank tusschen de beide handen, aan den wagen van een maat staan om dezen te begroeten. Zij zijn geheel wakker en praten druk. Nu en dan luisteren zij, als wilden zij vèr verwijderde geluiden opvangen. Als de koffie genoten is, beginnen zij zich te wasschen, woelig, hard wrijvend met beide handen, proestend en schuddend als een poedel, die uit het water komt.

De kommandant is reeds te paard en zet zijn mannen tot spoed aan.

„Die Rooies kom. Maak gauw-gauw. Ons mot naar die posisies"

Eenige kommandanten voeren nog een laatsten redetwist over de ingenomen stellingen. Eén is er: kommandant Lubbe, die zich met de keuze der posities niet kan vereenigen. Hij voorspelt een omtrekkende beweging van den vijand, die de stelling onhoudbaar zal maken. Den avond te voren heeft hij reeds die bemerking gemaakt, en toen heeft men evenmin als nu hem gelijk gegeven. Hij windt zich op, de groote breedgeschouderde man met de flikkerende oogen en den donkeren baard; maar dan bedenkend, plotseling, dat het nu geen tijd meer is om te praten, zegt hij:

Julle zal zien, dat ek rech is. Ek zal daarom mij posisie gaan inneem en mij plicht doen," en hij gaat weg naar zijn Burgers. Lubbe is kommandant van Jacobsdal, een district in het Westen van den Vrijstaat. Hij is geen gemakkelijke bevelhebber. Hij ziet geen verzuim over het hoofd en vergt onvoorwaardelijke gehoorzaamheid. Hij is bekend in de streek, waar men thans opereert en meent dus, dat zijn oordeel van meer gewicht is dan dat der andere officieren, die niet zijn terreinkennis bezitten. Wil men echter niet naar zijn raad luisteren, dan draagt hij ook niet de verantwoordelijkheid voor den slechten afloop, dien hij zeker verwacht. Aldus redeneert hij onder het loopen en is vast besloten zorg te dragen, dat men hem of zijn Burgers ten minste geen plichtverzuim zal kunnen verwijten. Op die Burgers kan hij vertrouwen, zoolang hij kan.

Als hij in de positie is aangekomen onderzoekt hij, of de reserve-voorraad ammunitie voldoende en geplaatst is op een plek waar de vijandelijke bommen ze niet kan doen ontploffen. Hij gaat nog eens bij alle Burgers rond en tuurt dan scherp in den donker van den nacht. De duisternis schijnt hem in breede golvingen toe te rollen, van ver-weg, langzaam naderend, en als hij scherper ziet, meent zijn oor geluiden op te vangen als het ratelen van wielen.

„Die Rooies kom", gaat het steeds fluisterend rond, en die woorden schijnen geesten uit den berg op te roepen, want plotseling krioelt het tusschen de steenen van menschengedaanten, die zich oprichten en loopen en den Mauser omklemmend, gluren en turen in de duistere verte.

De mannen bij het geschut zijn opgesprongen en zien nog even de stukken na.

Reeds dansen grauwige schimmen over het veld, een dans, waarbij de paardenhoeven de begeleiding kletteren. Die schimmen zijn de Britsche tirailleurs die de voorhoede van het ontzaglijk leger vormen dat nadert.

„Niet skieten nie," is het bevel.

Dáar licht de horizon op. Het zwart wordt grauw, het grauw grijs. en de sterren verbleeken. Koud steekt de morgenbries op die doet huiveren en terugverlangen naar de warme dekens. De plantjes en grasjes beginnen te leven en te knetteren, hun zachte liedjes waarmee zij altijd den ochtend begroeten, omdat de vogelen zwijgen en het krekelenkoor verstomt. Snel overgiet het grijs den ganschen hemel, en tegen de lichtlijn, waar uitspansel en aarde schijnen saam te vallen, teekent zich reeds klein en onduidelijk de dichte massa van Lord Methuen's leger af.

De kanonnen openen plotseling hun brullende vuurmonden, en als de flits, ver-weg, reeds eenige seconden is verdoofd, kraakt het boven de Boerenstellingen. Telkens sneller volgen de granaatkartetsen elkander op en over de geheele breede verdedigingslinie zweeft een knarsend, knetterend, donderend vuur, en de vier stukken der Boeren beantwoorden die overmacht van artillerie met bedaarde zekerheid.

En als het grijs verworden is tot blauw en de streep aan de horizon zich heeft verbreed tot een strook en het licht eindelijk het geheele uitspansel heeft omvat, is het gevecht te Rooilaagte in volle woede begonnen.

t. z. 1e kl. H. J. Pak en J. A. Kool; luits. t. z. 2e kl. B. Schreuders, F. H. Friderichs, J. H. Tours en L. A. C. Steffelaar; adelb. 1e kl. B. J. Heilbron, N. Warnsinck, P. M. Van Riel, H. Kravenhoff v. d. Leur, C. J. E. Brutel de la Rivière, A. F. H. Dalhuisen, C. S. M. Bijl de Vroe, G. Dumbar en W. Dwars; offic. van gez. 1e kl. T. Janssonius; offic. van gez. 2e kl. J. H. Roelants; offic. van administratie 1e kl. O. W. J. Immink; officier machinist 2e kl. J. Maandag; 1e luit der mariniers A. De Timmerman.

Ongelukken.

De Heer Dr. H. FERGUSON, Stadsgeneesheer, is met zijne familie laatstleden Zondag aan een groot gevaar ontsnapt. Op de Koningin-Emmabrug werd het paard van het rijtuig des dokters bij het voorbijtrekken van versierde wagens schichtig en begon achteruit te loopen. Daardoor scheelde het weinig of het rijtuig zou zijn omgevallen en indien de brugleuning niet voldoenden weerstand had geboden, in de haven zijn terechtgekomen. Door de hulp en het flink optreden van een politieagent werd dit ongeluk voorkomen en kwam de familie FERGUSON met den schrik vrij.

Dankbetuiging.

Wij zeggen den Heer J. P. E. NEUMAÑ, uitgever van de *De Curaçaosche Courant*, dank voor de toezending van den *Almanak voor het Jaar 1901, berekend voor den middelbaren tijd van den Meridiaan van Curaçao*. waaraan is toegevoegd de *Naamlijst zoo van hooge en mindere Ambtenaren als van gequalificeerde personen, die publieke functiën uitoefenen in de Kolonie Curaçao.*

Venezuela.

De Heer C. B. FIGUEREDO, Handelsagent van Venezuela te Curaçao, heeft laatstleden Zaterdag op last van den President van Venezuela een soirée dansante gegeven ter viering van het huwelijk van H. M. Koningin WILHELMINA. ZHEG. de Gouverneur der kolonie en een groot aantal genoodigden woonden deze soirée bij in de smaakvol versierde en overvloedig electrisch verlichte feestzaal.

— *De Vrijmoedige* van 21 Februari deelt uit *El Pregonero* van Caracas dd. 11 dezer, het volgende mede:

„Z. E. de heer gezant der Nederlanden gaf in den namiddag van 7 dezer eene receptie ter gelegenheid van het huwelijk van Koningin WILHELMINA. De militaire kapel, onder leiding van den kapelmeester SUCRE, voerde volgens beschikking van de nationale regeering, verscheidene muziekstukken in de Nederlandsche Legatie uit."

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

Don Francisco Villegas Gonzalez, Médico Cirujano de la Universidad de Caracas,

Certifica: que hace catorce años que usa en su práctica la "Emulsión de Scott" en las enfermedades de pulmón y otras cosas de demarcación general obteniendo un resultado feliz siempre que la ha empleado, "tanto en la zona cálida de las llanuras como en la frio de la cordillera", y como un acto de estricta justicia expide la presente certificación en favor de los inventores de dicho medicamento á quienes deben un gran servicio los Profesores de Medicina y la humanidad doliente.

F. VILLAGAS GONZALEZ.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

BUITENLAND

Frankrijk.—In de fransche Kamer is de discussie in vollen gang over het ontwerp van wet op de vereenigingen, ne in verband daarmee over den brief van Z. H. den Paus aan kardinaal Richard.

De eerste artikelen van het ontwerp zien er onschuldig genoeg uit. Art. 1 geeft eene omschrijving van wat eene vereeniging (association) is. Art. 2 bepaalt, dat elke associatie, die haar grond vindt in een ongeoorloofde oorzaak of een doel dat is ongeoorloofd, in strijd met de wet, de publieke orde, de goede zeden, de eenheid van den staat of den regeeringsvorm, nietig en van geenerlei waarde is. Art. 3 omschrijft de bevoegdheid der leden, uit de vereeniging te treden. Art. 4 geeft regelen over de bekendmaking van de statuten.

Het gif komt pas te voorschijn in art. 11. Volgens dit artikel mogen, zonder dat vooraf bij wet goedkeuring is verleend, geen associaties worden gevormd, tusschen Franschen en vreemdelingen en ook niet tusschen Franschen onderling, wanneer het bestuur daarvan in den vreemde zetelt.

Is deze bepaling reeds voldoende om te twijfelen aan het bestaansrecht van de meeste geestelijke orden en congregaties, opdat toch niets er aan ontkome, wordt bovendien voorgesteld het vormen van vereenigingen te verbieden, waarin de leden gemeenschappelijk leven, tenzij bij wet daartoe toestemming worde verleend, m. a. w. volgens de willekeur van regeering en Kamer.

Een vereeniging, die in strijd met deze bepalingen wordt opgericht, wordt ontbonden, de goederen gaan terug naar de oorspronkelijke rechthebbenden en — sterker nog — de leden worden gestraft.

Nu hebben deze bepalingen alleen betrekking op nog te stichten vereenigingen.

Maar door een venijnige vondst worden ook vele der bestaande getroffen.

De vereenigingen (dus ook congregaties en orden) die reeds bestaan, maar nooit officieel werden goedgekeurd, moeten binnen zes maanden alsnog zich laten erkennen en — de tirannie ten toppunt — heeft dat niet binnen dien tijd zijn beslag gekregen, dan zijn ze opgeheven.

De regeering heeft het dus, door uitstel van de goedkeuring, in haar hand, al die vereenigingen op te heffen. En dan — 't is haast ongelooflijk — dan kunnen alle goederen, die door schenking zijn verkregen, (bij geestelijke orden de meeste,) worden opgevorderd door de gevers. Al wat dan nu een jaar nog is, en dat zal 't meerendeel wel wezen, vervalt aan den Staat.

Geen wonder, dat tegen zulk een misdadig voorstel de H. Vader zijn stem verhief.

Engeland.—De opening van de spoedzitting had met het eenvoudigste ceremonieel plaats.

De Lord Kanselier, die voorzitter is van het Hoogerhuis, gekleed in zwarte toga, liet de gebeden zeggen, deelde

---

Geen schot wordt er uit den Mauser gelost. Zij liggen en wachten achter de steenen, de Burgers, terwijl voor hen zich het geheele leger ontvouwt en oprukt, zwart schuivend over de vlakte. Stofwolken slaan telkens op in hun posities, klipsplinters snorren door de lucht, waar de bommen den harden bodem raken en langzaam sluipt de vijand nader en nader. Reeds is de infanterie op geweerschot-afstand.

De berg schijnt verlaten. De afstand tusschen de beide vijanden is nog slechts twaalfhonderd meter. Menig Burger heft reeds het geweer op, maar laat het zakken als de kommandant wenkt. De spanning wordt grooter, maar niet één Boer denkt er aan te schieten. Allen weten dat het Mauservuur zooveel zekerder werkt op korten afstand. Tot negen honderd meter zijn zij nu gekomen, de Britten.

„Skiet, skiet," dondert Lubbe op eens, en de verlaten berg spuwt lichtschichten. Tuimelend achterover de een, neerploffend voorover de ander strompelend nog één oogenblik en dan vallend een derde, zoo is de uitwerking van het Mauservuur dat ratelend de rijen dunt. Met een schreeuw als van een wild dier vóór het zijn prooi bespringt, stormen de Engelschen aan, veerkrachtig en snel, de blinkende bajonet vooruit. Maar als zij op vijftig tree van de stelling zijn, waar elke steen een maxim is zonder menschelijke bediening, zijn hun rijen te veel gedund, en terug rennen zij, eerst enkelen, dan meer en ten slotte allen die nog weg kunnen komen. Tot drie malen wordt die stormloop herhaald en tot driemalen moeten zij wijken, die dapperen voor de berg die kogels regent en toch geen levend wezen schijnt te herbergen.

Bij de derde bestorming treft een kogel, die eerst en steen geraakt heeft, kommandant Lubbe in het oog. Hij voelt een schok en bespeurt dat hij gewond is, als hij de hand naar het hoofd brengt en het bloed hem warm door de vingers zijpelt. Toch blijft hij, en zijn woorden klinken even rustig als voorheen. Hij schiet nog, totdat het andere oog eveneens verduistert. Dàn legt hij den Mauser neer, maar wil in elk geval door zijn tegenwoordigheid moed en vertrouwen geven.

„Kommandant moet gaan trek," meenen zijn Burgers als de Rooies weer zijn "teruggeschoten."

Lubbe schudt krachtig van "neen." Hij wil en zal bij hen zijn tot het laatste. Hij betreurt het alleen niet meer in staat te zijn te schieten. Zijn hand was heden juist zoo vast, zijn oog zoo helder.

Er komt gebrek aan ammunitie, en met groote tegenwoordigheid van geest en tact, beveelt de kommandant al vurend, terug te trekken tot nabij den kar, waarop de kist met patronen is geladen.

De berg begint weer te wemelen van menschenfiguurtjes.

De Engelschen bespeuren de achterwaartsche beweging die hun een hart onder den riem steekt, en sneller volgen de barstende granaten elkander op. Menig Burger valt bij dit retireeren. Het is het zwaarste oogenblik van den dag; maar er komt geen seconde van verwarring voor, en zelfs de gewonden worden nog buiten de gevechtslijn gedragen door hun makkers. En als de patroongordels in overijlde haast zijn gevuld, knettert weer het geweervuur; en voor de vierde en voor de vijfde maal wordt de storm afgeslagen, maar dan zijn ook de krachten der strijders uitgeput. Hun kommandant heeft een gelaat rood van bloed; zijn knevel en zijn baard zijn stijf van het geronnen vocht, dat neerlekt op zijn kleeren, op den grond. Hij verliest zijn geestkracht niet, maar de vijand rukt op voor een zesde botsing, en nu beveelt hij zijn burgers de positie te verlaten en hun paarden op te zoeken.

De slag bij Rooilaagte wordt verloren. Den volgenden morgen telt de waarnemende kommandant van Jacobsdal zijn Burgers, en van de ruim honderd en zestig man, die te Belmont streden, zijn ongeveer honderd dood, gewond of gevangen. De Jacobsdalers hadden hun duren plicht volbracht.

Kommandant Lubbe heeft zijn oog moeten missen. De dokters hebben hem geopereerd, en lang nog blijft de geheelde wonde pijnlijk. Hij loopt rond met een zwart lapje voor de ledige oogkas en houdt vol, dat hij nog even goed kan zien en schieten als voorheen. Ook de stellingen aan de Modderrivierstatie zijn ontruimd, terwijl de kommandant verpleegd werd. Bij Magersfontein is de verdere opmarsch der Engelschen echter belet. Lubbe denkt er over het bevel over zijn Burgers weder te aanvaarden. Zijn dokter noemt het dwaasheid. Hij is nu immers vrij van dienst, en een kommandant met één oog is toch ook maar een half officier.

De Engelschen nemen rust na de nederlaag van Magersfontein, en de Boeren laten de Britten die verpoozing kalm genieten, wat Lubbe ergert en afkeurt.

Stroopende vijandelijke patrouilles komen voortdurend over de vrijstaatsche grens en plunderen er de huizen der Boeren, waarna zij ze in brand steken. De kommandant van Jacobsdal vreest, dat zijn woning een zelfde lot zal ondergaan en brengt zijn vrouw en kinderen naar het dorp. Den volgenden morgen laadt zijn oudste zoon eenig huisraad op een wagen, en nauwelijks was hij hiermede gereed en geeft den vertrouwden kaffer, die bij het huis zal blijven, nog enkele orders, of in de verte klinkt paardengedraaf. De stroopers komen. Ratelend en schokkend over den ongelijken weg, rijdt de wagen snel uit het gezicht, achter een berg, waar de zoon halt houdt en den kop bestegen, spionneert, of het werkelijk Engel-

daarop het overlijden van de Koningin en de troonsbestijging van den prins van Wales mede. Vervolgens begaf hij zich naar de tafel waar de Bijbel lag, legde den eed af, teekende de rol en nam zijn plaats weder in. Toen legden ook de overige pairs den eed af. In de galerijen zaten een aantal in den rouw gekleede dames.

Ernstiger nog dan anders trad de voorzitter van het Lagerhuis, voorafgegaan door een lakei en gevolgd door een sleepdrager de zittingzaal binnen. Alle leden waren in het zwart gekleed, en bewaarden in strijd met de gewoonte, een diep stilzwijgen toen hun voorzitter binnentrad. Op bewogen toon deelde deze mede dat de Koningin was overleden en dus de leden waren bijeengekomen om den eed van trouw aan den nieuwen Koning af te leggen. Voordat de heer Gully, den naam van den koning uitsprak, hield hij een oogenblik stil en met een kleine verheffing liet hij toen volgen de woorden Edward VII, die met een goedkeurend gemompel werden begroet. Vervolgens legden de leden den eed af. Toen daartoe aan minister Chamberlain den bijbel werd aangeboden, liet deze het boek op den grond vallen, een gebeurtenis die wel de aandacht trok.

—De tekst van's konings verklaring bij de aanvaarding der Regeering luidt aldus:

„Dit is het meest pijnlijke oogenblik, waarop ik ooit geroepen zal worden mij tot u te wenden.

„Mijn eerste en droevigste plicht is U mede te deelen den dood van mijn geliefde Moeder, de Koningin, en ik weet hoezeer gij, het geheele volk en, ik kan wel zeggen, de geheele wereld met mij medegevoelt, in het onherstelbaar verlies, dat wij allen hebben geleden.

„Ik behoef nauwelijks te verklaren, dat ik steeds zal pogen in haar voetstappen te treden. Nu ik de zware taak aanvaard, die mij is opgelegd, ben ik vast besloten een constitutioneel vorst te zijn in den strengsten zin van het woord en zoolang mij nog een ademtocht rest te werken voor het welzijn en den vooruitgang van mijn volk.

„Ik heb besloten den naam te voeren van Eduard, die gedragen is door zes van mijn voorgangers. Daardoor wil ik den naam Albert niet geringschatten, den naam dien ik geërfd heb van mijn steeds betreurden, grooten en wijzen vader, die met algemeen goedvinden, meen ik, bekend staat als Albert de Goede en ik verlang dat zijn naam alleen zal blijven staan.

„Ten slotte vertrouw ik op het parlement en het volk om mij te steunen in de vervulling der plichten mij door mijn geboorte opgelegd en waaraan ik vast besloten ben de rest van mijn leven geheel te wijden".

Verder bevatte het britsche staatsblad een proclamatie van den Koning waarbij allen, die onder de regeering van Koningin Victoria eenig ambt bekleedden, in dit ambt worden bevestigd.

Transvaal.—Kaapstad is de eenige bron en naar de berichten, die van daar tot ons komen, te oordeelen, staan de zaken voor de Engelschen alles behalve gunstig.

Zoo klaagt de Reuter-correspondent, dat de inval van de Boeren meer succes heeft dan hij moest hebben met het oog op de genomen maatregelen. De Boeren weten geregeld de troepen, die op hen afgezonden worden, te ontwijken, zegt hij zoodat het duidelijk geworden is, dat zij door de Afrikaners in de kolonie worden geholpen. Het blijkt nu, dat het niet de bedoeling is van de kaapsche Afrikaners, zich in grooten getale bij de invallers aan te sluiten maar liever hen op allerlei manieren te helpen. Zij ontvangen hen goed, voorzien hen van levensmiddelen en moedigen hen aan. Bovendien geven zij den Boeren inlichtingen, waardoor deze steeds aan de vervolgers kunnen ontkomen.

Het heeft lang geduurd voor men in Kaapstad gesnapt heeft hetgeen al dadelijk begrepen werd toen wij geregeld te slikken kregen, dat de kolonisten te loyaal waren om zich bij de commando's te voegen. Deze zijn sterk genoeg, om den loyalen onderdanen, die de wapenen hebben opgenomen het hoofd te bieden niet alleen, maar ook een lesje te geven. Daar vreezen waarschijnlijk de Engelschen ook voor, want ze gaan nu weder in allerijl manschappen van de aanwezige oorlogsschepen aan wal brengen. Men zal zich herinneren, dat kapitein Lambton en zijn „blue jackets" bij het beleg van Ladysmith niet weinig hebben bijgedragen tot het behoud der stad maar hier is het een geheel ander geval. Evenmin als De Ruyter zich erg thuis gevoelde op een paard, zullen deze jantjes het zijn, en wat willen zij beginnen te voet tegen de goed bereden Boeren. Zij kunnen in een stad gaan zitten, dat is waar, maar of de Boeren veel lust zullen hebben Jackashore in de gelegenheid te stellen zijne capaciteiten te toonen, valt te betwijfelen.

De engelsche helden uit de Kaapkolonie zijn voor het oogenblik de kolonels De Lisle en Settle. Niet dat zij nog veel gedaan hebben, maar veel is van hen te verwachten, althans dat houden de Engelschen er voor.

Commandant Hertzog, die nu weer blijkt niet de vlucht te hebben genomen, moet vreeselijk bang voor hen zijn. Ten minste, toen de kolonels met een groote overmacht hem tusschen Preska en Britstown ontmoetten, liet hij een sterke stelling, die ieder ander gehouden zou hebben, in den steek, en verdween zoo spoedig dat de beide kolonels niets meer van hem kregen te zien en ook niet weten waar hij gebleven is. Vandaar het vermoeden, dat hij pad gegeven had en was teruggekeerd. Er is echter een lichtpunt voor de Engelschen. Alle passen zijn bezet, zoodat iedere poging van den vijand, om ongehinderd terug te keeren of omtrekkende bewegingen te maken, kunnen worden verijdeld. Als bij de muizenvallen, merk-Settle en Lisle, nu maar niet de tralies even ver van elkander staan als bij die van het merk-Knox, om van de kans, dat de Boeren met muizenval en al er van doorgaan nog niet te spreken. Ondertusschen blijft De Wet zich met de grootste vrijheid bewegen.

---

schen zijn die naderden. Een enkele blik laat geen twijfel.

Hij wil ten minste redden wat hij op zijn wagen heeft en zonder af te wachten wat de vijand zal doen, gaat hij "dorp toe", waar hij de treurige tijding aan zijn vader en moeder brengt. Met de reis van de hoeve naar Jacobsdal zijn ruim zes uur gemoeid geweest en de patrouille verrassen met een kleine Boerenmacht is dus niet meer mogelijk. Lubbe stampvoet en rukt aan het zwarte lapje op de ledige oogholte, die hem nu weer meer pijn doet dan anders. Machteloos te zijn tegenover zulke roovers, maakt hem woedend.

Eerst twee dagen later kan hij naar zijn plaats rijden. Hij gaat er heen alleen, nog altijd vol bittere opgewondenheid; maar er aangekomen grijpt hem een weemoed aan die al zijn drift verdringt. De boomen rondom zijn huis omgehakt of hun takken afgescheurd. De woning heeft men in de lucht laten vliegen met vijf dynamietpatronen; duidelijk zijn de ondermijningen zichtbaar. Slechts brokstukken van de vier muren staan nog. Een wingerd met zwartgeschroeide takken en blâren hangt treurend omlaag, de knokige armen strekkend als een geraamte aan de galg. De nieuwe ossenwagen is uit de schuur gesleept. De spaken zijn uit de wielen gerukt en stuk geslagen. Met bijlen en geweerkolven is het bovenstel vernield. In een raampje boven den stal waarvan de deuren zijn verbrijzeld, zijn halfverbrande havergerven zichtbaar, en achter het huis ligt een engelsch paard, ten deele reeds door de gieren verscheurd. Uit den opengereten buik is het koren gegleden, waarvan het overvloedig gebruik zijn dood is geweest.

Stappend over het puin, dat zich heeft opgestapeld op den plek, waar kort geleden nog het huis stond, volgens zijn eigen plannen gebouwd, komt hij in de ruimte van de groote eetkamer. Aan den afgebrokkelden muur hangt nog schuin, verbrand en zwart berookt, het portret van zijn overleden moeder. Hij ziet, dat het gediend heeft tot schijf bij revolveroefeningen en bespeurt door zijn tranen van woede en smart heen, die plotseling opwellen, dat lansteken het dierbare gelaat hebben verminkt, en het is hem, als hoort hij nog den schaterlach van de woestelingen hol door het huis galmen, den lach, die uiting gaf aan hun dolheid bij het spel dat hen zoo vermaakte.

Lang blijft hij staan, de reus; zijn tranen zijn reeds gedroogd; maar zijn gelaat is strak en wit. Hij heeft een oogenblik gewankeld als zou hij neerslaan; heel zijn sterke wil is nu evenwel weergekeerd, en de zwijgende figuur met het eene oog schijnt te behooren tot die omgeving van verwoesting, van stilte als van den dood.

Eindelijk gaat hij weer naar buiten, hoog optillend de voeten, waar hij over de muurbrokken stapt. Nog eenmaal loopt hij het geheele erf rond, haalt zijn paard weer te voorschijn en rijdt langzaam weg. Achter den kop, klimt hij den berg op en overziet voor het laatst de geplunderde hoeve, omvattend in die enkelen, langen, droeven blik heel de uitgestorven plek, de realistische illustratie van een barbaarschen oorlog.

De Engelschen zelf hebben heden den kommandant tot een der onverzoenlijken gemaakt.

Het is laat in den avond als kommandant Lubbe in het dorp terugkomt. Met gesloten lippen, strak het eene oog, treedt hij de kleine woning in die zijn gezin huisvest.

Zijn vrouw en kinderen zien op tot den zwijgende en vragen niets. Hortend en stokkend komen ten slotte verschillende bijzonderheden hem over de lippen, telkens afgebroken door een dreigende stilte die heel het vertrek vult. Geen der aanwezigen spreekt, dan alleen de man, en als er niets meer te zeggen is, begint de jongste dochter te snikken. Dit maakt den vader die een uitweg noodig heeft voor zijn opgekropte drift woedend, en slaande op de tafel, raast hij:

„Hou jou bek. Hoe kom jij is niet een man nie wat niet huilt, maar vech."

En 's avonds, allen ter ruste, smeekt de vrouw haar echtgenoot haar mee te nemen op kommando om zich te kunnen wreken. Zij is evenmin een man, maar zij zal zich een man toonen. Hij weigert beslist, en dan zweert zij haar kinderen en kindskinderen altijd en altijd weer te zullen verhalen van de ellende hun aangedaan door de „Rooies", totdat ook zij dien vurigen wrok zullen voelen branden, onuitbluschbaar en met een kracht, die hem zal doen voortleven in latere geslachten.

Advertentien.